

Viharnik

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LESNA SLOVENJ GRADEC GOZDARSTVO IN LESNA INDUSTRIJA N. SOL. O.

LETO XI. — STEVILKA 8

SEPTEMBER 1978

POŠTNINA PLAČANA

ROJSTVO LESNO PREDELOVALNEGA KOMPLEKSA V SPODNJI VIŽINGI PRI RADLJAH

Gospodarski razvoj občine Radlje pogojujejo naravna bogastva. Gozdovi so največji vir tega bogastva, ki pa se do danes niso dovolj kvalitetno izkoriščali. Sedanje stanje lesnopredelovalnih obratov na območju Radelj je zelo slabo.

Lokacijska neprimernost ne dopušča nadaljnji razvoj po najsodobnejših principih tovrstne lesne predelave.

Zaradi tega je nujen korenit poseg v sedanje stanje. Brez takega posega je sedanja lesna predelava tega področja praktično obsojena na

propad, kar pa je družbeno politično in gospodarsko nesprejemljivo ob tako močni surovinski osnovi, ki nudi vse možnosti za postavitev sodobne lesne predelovalne industrije.

Radlje s svojo okolico je tipično obmejno območje. To pa še posebej narekuje jačanje gospodarske in politične moči kraja in ljudi, ki ga naseljujejo.

Integralni investicijski program območja Radlje obsega:

— TOZD Tovarna stavbnega pohištva Radlje

- TOZD Žaga Vuhred
- TOZD Tovarna oken Podvelka
- TOZD Gozdarstvo Radlje
- Žaga v Podvelki

Vse omenjene TOZD v sedanjih pogojih nimajo možnosti za ekonomično koriščenje razpoložljivih surovin, kakor tudi ne za lasten razvoj na sedanjih lokacijah.

Za boljše koriščenje 67.000 m³ tehničnega lesa oblovine, ki ga napade na tem področju je nujen kompleksen proizvodni pristop na skupni lo-

kaciji ter vse dejavnike tehnološko in funkcionalno vskladiti z osnovnim ciljem, da se teh 67.000 m³ napada-joče oblovine čim boljše izkoristi in čim več predela v končne produkte.

Gre torej za celovit pristop na osnovi združevanja surovine in predelovalnih dejavnosti, ki omogoča daleč racionalnejše koriščenje osnovnih surovin, to pomeni v enakih količinah desk tudi občutno večjo količino proizvedenih končnih izdelkov.

Začenja se torej z izgradnjo celotnega kompleksa

(Nadaljevanje na 2. strani)

V soboto, 5. 8. 1978, smo položili temeljni kamen za izgradnjo novega lesnopredelovalnega kompleksa v Sp. Vižingi pri Radljah

BERETE LAHKO:

- Rojstvo lesnopredelovalnega kompleksa v Sp. Vižingi pri Radljah: Maks Sušek
- Nekaj najvažnejših pokazateljev gospodarjenja v I. polletju 1978: Jožica Savc
- Kako smo letovali: Ida Robnik
- Intenzivno gozdarstvo in ogroženi živalski svet: Jože Filej
- Kdaj bodo ozdravela pobočja Mežiške doline: Ida Robnik
- Invalidi preberite: Jurij Sumečnik
- Zdravilišče Rogaška Slatina
- Obravnavali in sklepali so: Ljuba Marzel
- ... hkrati tudi pridobivamo les: Vida Vrhnjak
- Obiskali smo graničarje: Slavko Bežan
- V slogi je moč in uspeh
- Umrli je Jože Založnik
- V spomin Avgustu
- V slovo Francu Torniku
- Bridko je bilo slovo od Janeza
- V slovo Tonetu Saltju
- Ali bodo mesnice prazne: Mitja Schöndorfer
- Kako živimo mi in kako drugi: Jurij Sumečnik
- Lesariada 1978: Drago Tuš
- Novosti v medzaložniški zbirki žepne knjige
- Bratje podajmo si roke: Mitja Schöndorfer
- Pomagajmo jim v pravičnem boju
- Pojasnilo: uredništvo

NEKAJ NAJVAŽNEJŠIH POKAZATELJEV GOSPODARJENJA V I. POLLETJU 1978

Z gospodarjenjem v prvem polletju smo za delovno organizacijo v primerjavi s preteklimi obračunskimi obdobji lahko kar zadovoljni, planiranih rezultatov pa v celoti še ne dosegamo.

Celotni prihodek delovne organizacije je dosežen z 48 % letno planiranega. Poslovni stroški, amortizacija in obresti se gibljejo za kakšen odstotek nižje, tako, da sta dohodek in čisti dohodek dosežna v višini 52 %. Največji delež čistega dohodka predstavljajo porabljeni sredstva za osebne dohodke. V prvem polletju smo porabili točno polovico letno planiranih sredstev za osebne dohodke. Ostali del čistega dohodka so ustvarjena sredstva za sklade TOZD in za obveznosti po SS o svobodni menjavi dela v občinskih skupnostih. Seštevek ostankov za sklade je 17 milijonov ali 66 % letno planiranih, izgube znašajo 3 milijone ali 124 % predvidenih. Kompenzirano je ostanek za sklade v delovni organizaciji dosežen le z 49 %.

Ob vsem tem obstaja bojazen, da morda le niso obračunani vsi izdatki obračunskega obdobja npr. nepravočasno

prispeli računi za opravljene storitve, nepravočasno zaključene investicije in s tem prenizko dosežena amortizacija, proračunane niso morebitne prekoračitve pri investicijskem vzdrževanju, remontih, skratka pri vseh stroških, ki jih časovno razmejujemo.

Vse prekoračitve so še v ostankih za sklade.

Zaskrbljujoča je nenehna rast osebnih dohodkov, ki pri večini TOZD ni v skladu z določbami SS o skupnih osnovah in merilih za delitev čistega dohodka in ostalih dohodkov.

Dokajšnja skladnost primerjalnih elementov celotnega prihodka z načrtovanimi pa velja le za delovno organizacijo, ki je seštevek 21 TOZD, v okviru teh precejšnjega števila poslovnih enot in delovne skupnosti skupnih služb. Po temeljnih organizacijah so doseganja načrtovanih rezultatov gospodarjenja dokaj različna. Po skupinah sorodnih TOZD oziroma za nekatere posamezne TOZD podajam v nadaljevanju nekaj pokazateljev in se vnaprej opravičujem, da se v analizo vzrokov v tem sestavku ne morem spuščati.

(Nadaljevanje s 1. strani)

predelave v Sp. Vižingi pri Radljah z vso potrebno skupno infrastrukturo in sledečimi sodobno načrtovanimi predelovalnimi obrati:

1. Mehanizirano lesno skladišče za krojenje, lupljenje ter sortiranje celotnih količin oblovine napadle na področju.

Na ta način dobimo vso surovino in iz nje izdelane sortimente koncentrirano na enem mestu, kar omogoča uporabo sodobnih in visokoproduktivnih strojev in naprav.

2. Žaga je nadaljevanje mehaniziranega lesnega skladišča, ki se začne z depoji sortirane žagarske hlođovine in se nato zažaga strogonamensko v sortimente, ki že predstavljajo osnovne elemente bodočih oken ali drugih izdelkov.

3. Tovarna stavbnega pohištva bo nadomestilo sedanji neprimerni proizvodnji oken v Radljah in Podvelki, s tem da se bodo koristili vsi odgovarjajoči stroji in oprema iz sedanjih proizvodenj.

Poleg navedenih proizvodnih obratov se bo izgradila celotna potrebna infrastruktura z energetskega centrom, skladiščem laka in vnetljivih tekočin, objektom družbene prehrane, poslopjem skupnih strokovnih služb, mehanično delavnico in gasilskim domom.

Tako zasnovana proizvodnja ima vse perspektivne možnosti nadaljnjega razvoja in povečanja produktivnosti.

Doseženi bo predvsem naslednji namen investicije:

— preselitev obratov na primerno lokacijo

— modernizacija proizvodnje z odpravo tehnološke zaostalosti

— boljše koriščenje surovine, povečanje produktivnosti dela, zmanjševanje stroškov proizvodnje in s tem zagotovitev boljšega poslovanja

— koncentriranje proizvodnje in s tem zmanjšanje transportnih, energetskih in drugih stroškov

— zagotovitev proizvodnje oken, dovolj veliko količino žaganega lesa zahtevane kvalitete in dimenzij,

— ustvarjanje pogojev racionalne delitve dela med gozdarstvom, primarno predelavo in finalno predelavo lesa,

— ustvarjanje pogojev za kvalitetne medsebojne dohodkovne odnose,

— zagotovitev delavcem boljše delovne pogoje in večjo varnost pri delu,

— sodelovanje z Marlesom,

— zaposlitev viška delovne sile na manj razvitem obmejnem področju in hitrejši napredek gospodarstva občine Radlje

Nova žaga bo proizvedla 31.700 m³ žaganega lesa, od tega za potrebe proizvodnje stavbnega pohištva 14.500 m³ za proizvodnjo ladijskega poda in opažev, ostalo pa za prodajo. Na tej proizvodni osnovi bo imela nova žaga 79.684,00 din celotnega prihodka. Celotna investicijska vrednost nove žage z vso pripadajočo infrastrukturo znaša zaokroženo 80.000.000 dinarjev.

Nova tovarna stavbnega pohištva bo po investiciji izdelala 170.000 komadov oken vseh vrst in s tem ustvarila 291.914.000 din celotnega prihodka. Pri tej TOZD gre za 8-kratno povečanje.

V tem proizvodnem ciklusu je vključena tudi Tovarna oken v Podvelki, ki bo s polizdelki sodelovala v tem kompleksnem proizvodnem programu in ustvarila 100.000.000 dinarjev celotnega prihodka.

Gre torej za rojstvo lesnopredelovalnega kombinata, ki bo v svoji reprodukcijski celoti ustvaril 560.000.000 dinarjev celotnega prihodka s 530 zaposlenimi.

Za izgradnjo tega lesnopredelovalnega kompleksa bo potrebno skupno investirati nekaj več kot 300.000.000 dinarjev.

Velika zasluga za uresničitev tega načrta gre integraciji gozdarstva in lesarstva Koroške regije

Prav ta integracija je dala drugačne pogoje za nadaljnji razvoj lesne industrije. Lesno predelovalni kompleks Spodnja Vižinga pri Radljah je dobil svoje mesto že v srednjeročnem razvojnem programu naše DO Lesne Slovenj Gradec z vsemi svojimi TOZD.

Prav tako je ta investicija pomemben delež srednjeročnega razvojnega programa občine Radlje, ki si brez realizacije tega programa ne more zagotoviti primerne nadaljnje razvoja.

Seveda vsega tega radeljski kolektivi Lesne sami ne bi zmogli. Le široko združeno delo je kos tako veliki nalogi.

Združevanje sredstev in dela v delovni organizaciji in z drugimi partnerji ter našo Ljubljansko banko preko njene temeljne v Slovenj Gradcu, je omogočilo to setev. Od nas pa je sedaj odvisno, da bo iz tega semena zrasla sodobna lesna industrija z vsemi njenimi pozitivnimi elementi za napredek naše DO in našega PohorskoKozjaškega podravja.

Radeljski kolektivi »Lesne« se najtopleje zahvaljujemo vsem dejavnikom naše DO, ki so omogočili ta odločujoči korak.

Maks Sušek

I.

V TOZD gozdarstva je letno planirani celotni prihodek dosežen z 58 %, materialni stroški poslovanja in AM z 51 %, kar kaže na varčevanje, obenem pa obstaja bojazen, da morda podatki še ne zajemajo vsega porabljenega materiala ali opravljenih storitev nastalih v obračunski dobi, nadalje 3 % planiranih poslovnih stroškov so izredni izdatki iz preteklih let — v glavnem izdatki za benificirano delovno dobo sekačev za leta nazaj. Tako je ustvarjen dohodek v višini 61 % letno planiranega, v sorazmerju se gibljejo pogodbene in zakonske obveznosti, saj je tudi doseženi čisti dohodek 60 %. Največjo porabo čistega dohodka predstavljajo osebni dohodki, ki so doseženi že 57 % letno planiranih. Poprečje na zaposlenega je 6.000 din, na pogojno nekvalificiranega 3.400 din. Ostanek za sklade je sicer za vse 4 TOZD dosežen s 65 %, vendar v TOZD Slovenj Gradec in Črna delavci niso formirali najnujnejših sredstev za sklade.

II.

Temeljni obrati za kooperacijo so skupno dosegli 55 % celotni prihodek, materialni stroški poslovanja in AM so doseženi s 56 %, dohodek s 53 %, obresti od kreditov dosegajo še 62 % letnega plana, ostale pogodbene in zakonske obveznosti se gibljejo sorazmerno ustvarjenemu dohodku. Tako je čisti dohodek dosežen s 54 %, porabljena sredstva za osebne dohodke z 52 %.

Povprečje na zaposlenega je 6.250 din, na pogojno nekvalificiranega 3.370 din. Ostanek za sklade je skupno za vse štiri TOK na planirani dinamiki, medtem, ko temeljni obrat Kooperacija Dravograd ni formiral najnujnejših skladov TOZD.

III.

TOZD Centralno lesno skladišče, TOZD transport in servisi ter gradbena dejavnost pri TOZD gradnje in turizem so skupno dosegle celotnega prihodka 53 %, za 2 % nižje je dinamika porabljenih sredstev, AM in izrednih izdatkov. Tako je dohodek dosežen v višini 58 %, obresti od kreditov so v višini 42 % planiranih in dosežen čisti dohodek 59 %. Predvidena letna masa za osebne dohodke je bila porabljena do 50 %, kar zelo ugodno vpliva na ostanek za sklade. Vse te TOZD imajo včasni razdelitvi čistega dohodka »polne sklade«. Povprečni mesečni OD na delavca je 5.940, na pogojno nekvalificiranega 3.520.

IV.

Turistična dejavnost pri TOZD gradnje in turizem je celotni prihodek dosegla le s 43 %, materialni poslovni stroški in AM presejajo to dinamiko za 14 %. Tako je dohodek dosežen le z 8 % letno planiranega, obresti od kreditov so dosežene s 53 % in čisti dohodek je bil že planiran v minusu, zdaj pa je dosežen 3 in pol krat večji minus.

Osebni dohodki so doseženi 48 % letno planiranih. Izguba prvega polletja je že dosegla letno planirano izgubo, kar pomeni, da ukrepi iz sanacijskega programa ne dajejo zadovoljivih rešitev.

V.

Temeljne organizacije žagarske proizvodnje so skupno dosegle 54 % letno planiranega skupnega dohodka, razlike znotraj te skupine TOZD so precejšnje in je doseganje od 49 do 60 %. Materialni stroški se gibljejo 2 do 3 % nižje od doseganja celotnega prihodka. Amortizacija po minimalnih stopnjah je dosežena s 55 % in dohodek z 62 %. Obresti od kreditov so pri Žagi Mislinja in Otiški vrh dosežene že s 66 oziroma 72 %, medtem ko pri žagah Mušenik in Vuhred, kjer je predvideno koriščenje investicijskih kreditov proti koncu leta pa le 35 oziroma 22 %. Čisti dohodek je dosežen s 64 %, porabljena vsota za osebne dohodke 51 %, pri treh TOZD je formirana AM nad predpisanimi stopnjami v skupnem znesku 770.000,00. Zelo ugodno so doseženi ostanki za sklade, skoraj 2 krat večji so kot so bili predvideni, razen pri žagi Mislinja, kjer so doseženi v višini letno planiranih.

Povprečni mesečni osebni dohodki delavcev vseh 4 žag so 4.850 din na zaposlenega in na pogojno zaposlenega 3.000 din.

VI.

Tovarna ivernih plošč je letno planirani celotni prihodek dosegla samo s 45 %, čemur so vzrok zakasnitve pri tehničnih izboljšavah in novih investicijah.

Materialni stroški, AM in izredni izdatki skupaj se gibljejo v sorazmerju z doseženim celotnim prihodkom. Tako je skupni dohodek dosežen s 44 %, od tega odpade del dohodka v višini 1092 tisoč na Angroservis Beograd po SS o združevanju sredstev za investicije. Obresti od kreditov so na dinamiki za 1. polletje, zakonske obveznosti so večje od planiranih in čisti dohodek znaša le 38 % letno planiranega, medtem ko so letno planirani osebni dohodki že porabljeni s 44 %. Posledica te nevsklajane potrošnje je ta, da je ostanek za sklade dosežen le s 14 % in ne zadostuje v celoti za obvezno posojilo Kosovu, ostali skladi ostajajo za to obdobje popolnoma prazni. Povprečni osebni mesečni netto dohodki na zaposlenega so 5.866 in na pogojno nekvalificiranega 3.340 din.

VII.

TOZD TP Pameče — proizvodna dejavnost

Celotni prihodek je bil dosežen z 52 %, materialni stroški poslovanja in izredni izdatki so bili za 2 % nižji, AM po (Nadaljevanje na 4. strani)

POMAGAJMO JIM V PRAVIČNEM BOJU

Aprila letos je predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije pozvalo vse sindikalne in delovne organizacije v SR Sloveniji, da se po svojih možnostih odzovejo akciji solidarnosti z narodnoosvobodilnimi gibanji na jugu Afrike in Palestini, ki prav v tem trenutku bijejo odločilni boj za svobodo in neodvisnost. Imperialistične in kolonialistične sile poskušajo z vsemi silami in najbolj brutalnimi sredstvi preprečiti širjenje narodnoosvobodilne borbe in se pri tem poslužujejo že znanih metod zastraševanja in ubijanja civilnega prebivalstva. Vsak dan več beguncev prihaja iz Namibije v Angolo. Podobna je situacija na rodezijsko-zambijski in rodezijsko-mozambijski meji. Dnevno smo pričča pokolom Palestincev v Izraelu in na okupiranih arabskih ozemljih.

V taki situaciji je solidarnost vsega naprednega človeštva vse bolj potrebna. V akcije solidarnosti smo se z globoko privržnostjo vključili tudi narodi in narodnosti Jugoslavije. Ministrska konferenca neuvrščene države v Beogradu in govor tovariša Tita udeležencem te konference sta ponovno pozvala vse napredne sile sveta, da okrepijo napore in konkretno pomoč narodnoosvobodilnim gibanjem na jugu Afrike in v Palestini, da bi se njihova ljudstva čimprej otresla kolonializma in okupatorjev ter zatiranja, da bi postala svobodna in neodvisna.

Ker je pomoč učinkovita le takrat, če je takojšnja in dobro organizirana, prosimo, da po svojih možnostih prispeva v akciji solidarnosti tudi vaš delovni kolektiv, predvsem s tistimi proizvodi, ki so bili aprila navedeni v posebni listi in objavljeni v 15. Številki Delavske enotnosti, z dne 22. IV. 1978.

Ko se odločite v vašem kolektivu za sodelovanje v akciji solidarnosti, sporočite to odločitev na odbor za mednarodno dejavnost republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, telefon (061) 316-527, oziroma določene proizvode dostavite v Javna skladišča, Šmartinska 152 (navodila priložena) na naslov: Koordinacijski odbor za pomoč žrtvam imperialistične agresije in narodnoosvobodilnim gibanjem pri Predsedstvu republiške konference SZDL Slovenije.

Odbor sindikatov Slovenije
za mednarodno dejavnost
pri RS ZSS

Navodilo za uskladiščenje blaga

«JAVNA SKLADIŠČA»

Šmartinska 152

TOZD pretovor

Sofarji tovarnjakov se naj javijo pri tovariščici Miri SABLIC v komerciali

— avla, da bodo dobili lokacijo, kjer odložijo tovor (med 7.—13. uro).

S seboj naj imajo dokumente o vrsti blaga in teži tovara. Blago mora biti originalno zapakirano v kartonih ali lesenih zabojih.

(Nadaljevanje s 3. strani)

predpisanih stopnjah je bila dosežena s 45 %, dohodek s 55 % letno planiranega, obresti od kreditov so v prvem polletju znašale le 38 % letno planiranih, ostale pogodbene in zakonske obveznosti so se gibale sorazmerno ustvarjenemu dohodku, tako, da je čisti dohodek ustvarjen v višini 59 % letno planiranih, ostanek za sklade je prav tako nad dinamiko s 67 %. Povprečni mesečni osebni dohodki na zaposlenega so znašali 4.650 din in na pogojno nekvalificiranega 3.000 din.

VIII.

V TOZD TP Pameče — trgovinska dejavnost, ki je organizirana v poslovnih enotah Pameče, Beograd in Drniš celotnega prihodka ni dosegla za 3 %. Občutno zaostaja prodajalna Drniš, kjer dosežen celotni prihodek zadostuje le dvomesečni dinamiki letnega plana. Dohodek in čisti dohodek sta dosežena v višini 57 %. Porabljen je polovico letno planiranih sredstev za osebne dohodke. Ostanek za sklade vseh prodajaln je dosežen v višini 69 %, s tem, da je že upoštevano poslovanje prodajalne Drniš z izgubo. Povprečno izplačani mesečni osebni dohodki na zaposlenega so bili 5.060 din, na pogojno nekvalificiranega 3.230 din.

IX.

Tovarna pahištva Prevalje, ki obenem z gospodarskim načrtom izvaja tudi ukrepe sanacijskega programa celotnega prihodka ni dosegla za ca. pol mesečno dinamiko, materialni stroški poslovanja, amortizacija in izredni izdatki so se gibali sorazmerno doseženemu celotnemu prihodu, tako, da je dohodek in čisti dohodek dosežen s 46 % letno planiranega. Obračunane obresti od kreditov so nižje od polletne dinamike, porabljena sredstva za osebne dohodke proti letno planiranim so za 1 % višja od doseganja čistega dohodka in rezultat poslovanja izgube v znesku din 373.657 din. V teh rezultatih še niso poračunane nižje dosežene cene zaradi izvoza in ustvarjanja deviz za druge TOZD. Samoupravni sporazum o dohodkovnih odnosih za pridobivanje potrebnih deviznih sredstev je v pripravi in obravnavi.

Povprečno izplačani mesečni osebni dohodki na zaposlenega so bili 4.120 din, na pogojno nekvalificiranega 2.690 din, kar je 5 % pod planiranim povprečjem.

X.

V tovarni stavbnega pahištva Radlje ob Dravi je dosežen celotni prihodek nekaj več kot za trimesečno dinamiko. Ma-

terialni stroški poslovanja so v sorazmerju nižji, prav tako obveznosti iz dohodka, tako, da je čisti dohodek dosežen 38 % letno planiranega, osebni dohodek s 45 % in ostanek za sklade 10 %. Povprečno izplačani osebni dohodki na zaposlenega so bili din 4.260, na pogojno nekvalificiranega 2.840 din, ali 3 % pod planirano višino.

XI.

V tovarni oken Podvelka polletni obseženi celotni prihodek še zaostaja za enomesečno dinamiko. Nekaj odstotkov nižje so doseženi materialni stroški poslovanja in amortizacija, tako, da je ustvarjeni dohodek le 2 % pod polletno dinamiko. Obresti od kreditov so obračunane v višini 56 %, tako je čisti dohodek dosežen s 46 % letno planiranega. Letno planirana sredstva za osebne dohodke so izkoriščena v višini 51 %. Na tako visok odstotek so vplivali tudi predpisi o delnem razvrednotenju zalog z vsebovanimi sredstvi za osebne dohodke, ki veljajo s 1. 1. 1978. Povprečno izplačani osebni dohodki na zaposlenega so znašali 3.760 din in za pogojno nekvalificiranega 2.560 din, kar je 12 % manj od planiranega povprečja.

Rezultat poslovanja je še vedno negativen v višini din 265.000. Planiran ostanek za sklade in njegovo nedoseganje kaže, da se sanacijski ukrepi še niso v celoti izvajali oziroma smo v prvih mesecih leta s sanacijo kasnili.

XII.

V TOZD Nova oprema so s celotnim prihodom prav tako zaostajali za ca. enomesečno dinamiko letnega plana. Dohodek, čisti dohodek in osebni dohodki se gibljejo v višini 46 % letnega plana, ostanek za sklade je dosežen z 32 %. Povprečni mesečni osebni dohodki so bili doseženi v višini 4.535 din.

XIII.

V DSSS celotni prihodek zaostaja za 1 %, materialni stroški so občutno večji od polletne dinamike, tako, da so dohodek, čisti dohodek in osebni dohodki doseženi le v višini 42 %, ostanek za dovoljene planirane sklade je dosežen komaj v višini 4 % letno planiranega. Na rezultat v veliki meri vplivajo počitniški domovi in enote projektive in taksacije, kjer je poslovanje sezonskega značaja.

Šef računovodskega sektorja:
Šavc Jožica, oec.

Kako smo letovali?

Poletna turistična sezona se približuje h koncu. V naših počitniških domovih je do 19. 8. 1978 preživljalo svoj dopust že 267 družin delavcev LESNE oz. 802 osebi. V Novigradu 42 družin oz. 174 oseb v Selcah 31 družin oz. 114 oseb, v Puli 31 družin

oz. 101 oseba, v Filip Jakovu 91 družin oz. 251 oseb in v Portorožu 72 družin oz. 160 oseb.

Odločili smo se, da vprašamo nekaj naših delavcev, kako so bili zadovoljni z domačo turistično ponudbo.

Sončniki vzdolž naše obale se bodo kmalu zaprli

Slatinek Ivan je član kolektiva Obrata za kooperacije Slovenj Gradec. Že večkrat je letoval v naših počitniških domovih. Letos je preživljal svoj dopust v Valovinah pri Puli, v eni izmed vikend hišic campinga delavcev LESNE.

Na vprašanje, kako je bil zadovoljen z dopustom nam je povedal tole: »V Pulo sem odpotoval z vlakom, ker ni bilo drugače organiziranega prevoza. Hrana je bila dobra, pa tudi s postrežbo sem bil zadovoljen. Pravzaprav lahko rečem, da nisem ničesar pogrešal. Vreme je bilo ugodno celih deset dni. Zadnji dan pred odhodom domov so se v morju pojavile meduze, tako da se nisem kopal s takim užitkom kot prej-

Slatinek Ivan

šnje dni. Sicer pa ta nadloga ne spremeni prijetnih vtisov, ki sem jih prinesel z dopusta domov.«

Ob koncu razgovora nam je tov. Slatinek povedal, da bo Obrat za kooperacijo Slovenj Gradec poskrbel tudi za krajši dopust naših kmetov. V mesecu avgustu bo organiziran trodnevni izlet v Filip Jakov. Do sedaj se je prijavilo že dvajset kmetov, pričakujejo pa, da se jih bo izleta udeležilo še več.

Franc Pečovnik

PEČOVNIK FRANC, delavec TOZD Gozdarstva Črna na Koroškem je takole odgovarjal na naša vprašanja:

1. Zvedeli smo, da ste letovali v našem počitniškem domu v Filip Jakovu. Ali ste letos prvič koristili ugodnosti letovanja v našem počitniškem domu, ali ste to možnost izkoristili že kdaj prej?

PEČOVNIK: V Filip Jakovu sem s svojo družino letoval že lani. Bilo mi je zelo všeč zato sem se odločil, da v tem kraju preživim del svojega dopusta tudi letos.

2. Ali ste bili zadovoljni z gostinskimi uslugami (prehrano, postrežbo, prenočiščem itd.)?

PEČOVNIK: Kot sem že prej omenil sem se odločil za letovanje v Filip Jakovu zato, ker sem se lani tam zelo dobro počutil. Sicer ne morem trditi, da so bile letos kakšne bistvene spremembe. Lahko rečem, da je bila postrežba zelo dobra, nisem pa bil povsem zadovoljen s hrano, ki je bila kvalitetno bistveno slabša kot lani.

3. Menite, da so cene primerne za usluge, ki so nudene našemu delavcu — dopustniku?

PEČOVNIK: Mislim, da bi bile lahko turistične usluge v naših domovih cenejše.

4. Ali ste imeli organiziran prevoz?

PEČOVNIK: Ko sem se prijavil za letovanje v Filip Jakovu sem računal tudi na to, da bo organiziran avtobus za prevoz prijavljencev. Ker pa je bilo premalo interesentov za organiziran prevoz, sem odtoval z rednim avtobusom.

5. Ali je bilo poskrbljeno tudi za družabno življenje v domu?

PEČOVNIK: Spominjam se, da je bil lansko leto organiziran enodnevni izlet z ladjo. Obiskali smo bližnje obmorske kraje. Letos pa nam za razvedrilo niso pripravili kaj posebnega.

Jožica Buč

BUČ JOŽICA: Je ena izmed mlajših delavk kolektiva TOZD Gozdarstvo Mislinja. V začetku meseca avgusta je bila na dopustu v Portorožu.

Povedala nam je, da je letos prvič koristila ugodnosti letovanja v našem počitniškem domu. Z gostinskimi uslugami je bila zelo zadovoljna, pogrešala pa je družabno življenje v samem domu. Ker pa je Portorož mesto, ki nudi obiskovalcem in dopustnikom zabave na pretek, ta pomanjkljivost ni vplivala na dober vtis, ki si ga je ustvarila o našem počitniškem domu.

Marija Korat

KORAT MARIJA: dela v lakirnici TOZD Tovarna pohištva Pameče. Del letnega dopusta je s svojo družino preživela v campingu Selce.

Zmotili smo jo pri opravljanju njenih vsakdanjih nalog v lakirnici in jo prosili, da nam pove nekaj o tem, kako je bila zadovoljna z letovanjem v Selcah. Povedala nam je, da je v Selcah letovala prvič pred dvema letoma, lani pa je bila s svojo družino v eni izmed prikolic v Novigradu.

1. Kako ste imeli organizirano prehrano?

KORATOVA: Redne dnevne obroke smo imeli v centralni jedilnici campinga, vmesne obroke, predvsem za otroke, pa smo kupovali drugod.

2. Ali je bila hrana dovolj pestra in količinsko zadostna za vaše potrebe?

KORATOVA: V primerjavi z izpred dveh let nazaj je bila hrana letos veliko boljša, lahko bi rekla, zelo dobra. Glede

na to, da je jedilni prostor v campingu majhen, turistov, ki so se hranili v tej jedilnici pa je bilo vedno veliko, smo morali marsikdaj dolgo čakati, da so nas postregli. To pa nas posebej ni motilo, saj smo bili na dopustu in smo imeli časa na pretek.

3. Ali ste sami skrbeli za čistočo v hišici, ali vas je teh opravil rešil kdo drug?

KORATOVA: Čistočo v vikend hišici smo vzdrževali sami. Tako nam je tudi najbolj ustrezalo.

4. Ali ste imeli v campingu organizirano tudi družabno življenje?

KORATOVA: Zabavo smo si morali iskati drugod, sicer pa je bilo v campingu zelo živahno. Mladi so si sami organizirali družabne večere, ki so trajali pozno v noč, tako da smo

bili nekateri večkrat prikrajšani za spanec.

5. Kaj pa menite o ceni letovanja v naših domovih?

KORATOVA: Cena se mi zdi kar primerna.

6. Kaj bi bilo po vašem mnenju potrebno še storiti za boljše počutje naših delavcev v Selcah?

KORATOVA: V primerjavi z ostalimi hišicami v campingu, so naše notranje slabo opremljene. Zelo smo pogrešali hladilnik. Potrebno bi bilo nabaviti vsaj najnujnejšo gospodinjsko opremo, kot je kuhalnik, likalnik itd. Podi so dotrajani in bi jih bilo potrebno zamenjati. V vse hišice pa bi bilo nujno potrebno vgraditi zračnike. Pogrešali pa smo tudi športne objekte v campingu.

Razgovor je vodila
Ida Robnik

Intenzivno gozdarstvo in ogrožen živalski svet

Sodobno gozdarstvo, ki leži na bioloških in ekoloških temeljih, mora pri gospodarjenju in načrtovanju v celoti upoštevati tudi avtohtono živalsko komponento gozdnih ekosistemov. Nemogoče je gojiti in trajno ohranjati zdrave, visokodonosne in po svoji vlogi vsestranske sestoje brez stalnega vpliva pestrega avtohtonega živalskega sveta.

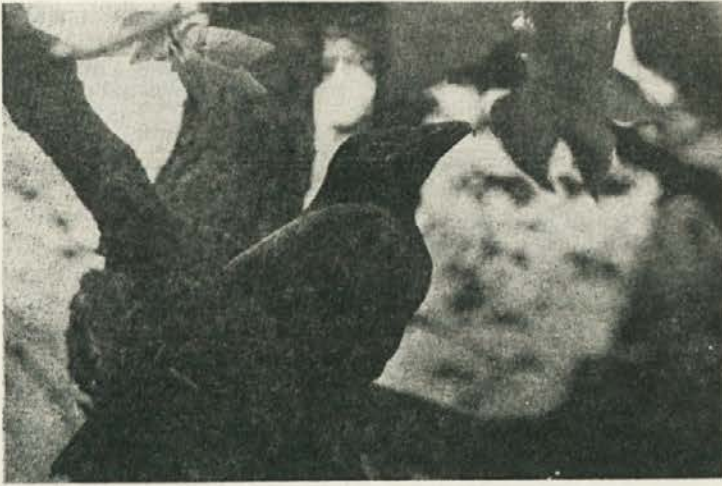
Trditev, da imamo v Sloveniji in tudi pri nas na Koroškem še ohranjen pester in bogat rastlinski in živalski svet, je samo na videz resnična. Če opravimo le površno analizo stanja v živalskem svetu, lahko ugotovimo, da nekatere vrste zelo hitro številčno upadajo ali celo izginjajo. Po drugi strani pa se je zelo močno povečala številčnost rastlinojedih vrst. Te spremembe ne nastajajo kot posledica naravnega razvoja ali zaradi kratkoročnih klimatičnih nihanj, temveč samo zaradi poseganja človeka v živalski svet in njegovo gozdno okolje.

Namen tega prispevka je predvsem opozoriti na slabe posledice intenzivnih posegov gozdarstva, ki so vsekakor tudi povzročili spremembe gozdnega okolja in tako posredno ogroženost nekaterih živalskih vrst.

Seveda je k ogroženosti veliko prispevala predvsem nepravilna lovska dejavnost, ki je neusmiljeno zatirala mesojede in pospeševala rastlinojede živalske vrste po kriteriju »koristnih«, »škodljivih« ter »lepih« in »grdih« vrst. Take delitve živalstva pa naroda ne pozna in ne more sprejeti. Važen uničevalec vsega našega živalskega sveta je tudi vedno večji in brezobzirnejši javni promet, intenzivna kmetijska dejavnost in pospešena urbanizacija. Ugotavljanje, kdo ima več zasluga za uničevanje prirodnega okolja in neposredno ogrožanje živali, ni namen tega članka. Važne so škodljive posledice, ki so že zelo opazne ter spoznanje, da lahko in moramo predvsem gozdarji prispevati k ohranitvi ogroženih živalskih vrst in s tem prirodnemu sožitju živalskega in rastlinskega sveta v naših gozdovih.

Intenzivne in pogosto se ponavljajoče mehanizirane sečnje in spravilo lesa, cestogradnje, vse bolj monokulturno in enodobno gozdno gospodarjenje ter širjenje izletništva in rekreacije križem po vseh naših gozdovih, zožujejo, spreminjajo in sromašajo nekdanje bogato naseljene gozdne ekosisteme. S spremembo gozdnega okolja se tudi močno slabšajo bivalni in prehrabeni pogoji za večino živalskih vrst. Vedno manj je ohranjenega in nemotenega gozdnega prostora, v katerem najdejo živali ustrezno hrano, skrivališče in možnosti za razmnoževanje.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Siva vrana

Za spremembo okolja (motenje, uničevanje prehrabnih in bivalnih pogojev) niso vse živalske vrste enako občutljive. Nekatere to motenje prav malo prizadene (srnjad, lisica, jelenjad), druge pa lahko popolnoma onemogoči (veliki petelin, ruševac, jazbec, gozdni jereb, duplarji). Nekatere vrste so zelo občutljive zaradi poslabšanja prehrabnih pogojev (jež, gozdni jereb, žolne, veverica), druge pa bolj zaradi poslabšanja bivalnih pogojev (sove, jazbec, veliki petelin, ruševac, duplarji), večina pa na oboje. Stalno motenje v času parjenja, gnezdenja, kotitve, valitve in vodenja, pa škodi prav vsem vrstam. Občutljive živalske vrste zato številčno močno upadajo ali izginjajo. Ker se ne morejo prilagoditi spremenjenemu okolju, jih zato opravičeno imenujemo »ogrožene vrste«. Tem vrstam naj v bodoče gozdarstvo posveča vso pozornost. Stopnja ogroženosti je sicer lahko zelo različna, vendar je ne smemo nikjer več povečevati, temveč zmanjševati.

Med ogrožene živalske vrste, ki so sestavni del naših gozdov, sodijo predvsem: veliki petelin, ruševac, divji golob, planinski zajec, kuna, gozdni jereb, jazbec, jež, veverica, divja mačka, sove, kragulj, orel, kanja, skobec, žolne, krokar in veliko vrst ptic pevk — posebno duplarjev.

Tuje in umetno naseljene živalske vrste (damjek, muflon) ne moremo prištevati k ogroženim vrstam našega gozdnega okolja. Same so sicer ogrožene, ker jih je človek nasilno priselil v tuje okolje in zato brez njegove pomoči ne morejo uspevati. Te vrste same po sebi pa močno motijo naše življenjske združbe in zato vanje sploh ne spadajo.

Kaj lahko in kaj moramo gozdarji pri gospodarjenju z gozdovi prispevati k ohranitvi in izboljšanju življenjskih pogojev ter zaščiti ogroženih živalskih vrst? Omalovaževanje in zanemarjanje pomena živalske komponente pri gospodarjenju z gozdnim prostorom je neodgovorno in dokaz pomanjkljivega in enostranskega znanja o nastanku in razvoju gozdnih ekosistemov. Ti so plod tisočletnega razvoja, prilagajanja in medsebojnega vplivanja rastlinskega in živalskega sveta. Tega sodobno gozdarstvo ne sme več zanemarjati, če hoče gospodariti res dolgoročno in skrbeti, da bodo imeli gozdovi res tisto univerzalno vlogo, ki je pogoj za obstoj zdravega in ugodnega človekovega okolja. V tem cilju je v celoti zajeta in zagotovljena tudi resnična ter dolgoročna in čvrsta ekonomska plat gozdarstva.

Gozdarstvo naj bi učinkovito prispevalo k ohranitvi okolja ogroženih vrst, ter to okolje tudi izboljševalo za celoten živalski svet. Nujno je postopoma uravnovesiti porušeno ravnotežje gozdnih ekosistemov in storiti predvsem naslednje:

1. Gojiti je treba prirodne, mešane, rastišče ustrezne in raznodobne sestoje z bogato podrastjo in ustrezno zaraščenimi gozdnimi robovi. Goste smrekove monokulture uničujejo pogoje za vse živalske vrste. Prirodni, mešani, raznodobni in s podrastjo bogati gozdovi nudijo živalstvu najboljše pogoje.

2. Način pridobivanja lesa (letni čas sečnje in spravlja lesa) na rastiščih in prebivališčih ogroženih živalskih vrst, naj se vodi tako, da te živali ne bodo motene v času parjenja, gnezdenja in vodenja mladičev. To velja posebno za velikega petelina in gozdnega jereba.

3. Ohranjati v gozdu obstoječe gozdne jase in poljedelske enklave, ki so za prehrano živali izrednega pomena. Če se prirodno zaraščajo, moramo to z ukrepi preprečevati.

4. Gozdno sadno drevje in razno plodonosno grmovje (d. hruška, d. češnja, lesnika, jerebika, mokovec, navadni in rdeči bezeg, glog, brinje, šipek, leska, kosteničevje, borovnice in mnoge druge) je treba nujno ohraniti in z gozdno gojitvenimi ukrepi omogočiti bogati obrod. Kjer jih ni več, jih moramo zopet nasaditi. Te vrste s svojimi plodovi nudijo bogato prirodno prehrano mnogim živalskim vrstam. Za prehrano gozdnega jereba pozimi pa je seme sive in zelene jelše izrednega pomena.

5. Pri sečnji ne smemo več odstranjevati iz sestojev vsa suha ali bolana drevesa, ki imajo dupla. Ta so izrednega pomena za prehrano in gnezdenje vseh sov in ptic duplarjev. Debele suhljice žolne kmalu obdelajo in vanje izdolbejo dupla.

6. Neposredno okolico jazbin ne smemo preveč motiti s sečnjo ali spravilom lesa, saj je jazbec zelo občutljiv in se rad odseli.

7. V gospodarskih gozdovih je potrebno izločiti posebne »tihe cone«, v katerih ne bi smel človek s svojo dejavnostjo preveč in stalno motiti živalskega sveta. Ta omejitve je lahko trajna (varovalni gozdovi, rezervati, nacionalni parki) ali pa občasna. V naših gospodarskih gozdovih bi prišla v poštev predvsem občasna zaščita, ki naj bo ustrezno dolga. Velikost teh con je lahko različna in odvisna od živalske vrste, ki jo želimo ščititi in stopnje njene ogroženosti. V te tihe cone naj bi zajeli okoli 10—15% površine gospodarskih sestojev. Te omejitve in ukrepi naj se vnesejo v splošne in detaljne gozdnogospodarske načrte. Področja, ki bi jih občasno zaščitili, je potrebno določiti in omejiti skupaj z lovci. Njihovo sodelovanje je v tem nujno potrebno.

Gozdarstvo mora v bodoče bolj upoštevati divjad kot sestavni del gozdnega ekosistema; seveda ne s toleriranjem visokih škod in umetnih kolonij tujih vrst, temveč s stalnim izboljševanjem naravnih prehrabnih in bivalnih pogojev za vse avtohtone gozdne živali. Pomagati moramo tudi ponovno naseliti že izginule domače, posebno pa mesojede vrste.

Le kompletna naselja nekega biotopa (avtohtone živalske in rastlinske vrste) tvorijo zaključeno prehrabno verigo, katere je glavna karakteristika biocenozoze. Samo taka biocenozoza pa se lahko razvija kot dinamičen funkcionalen sistem, ki sam najbolje urejuje svoje notranje procese in spremembe.

Naši gozdovi bodo trajno in maksimalno priraščali ter opravljali svojo večstransko vlogo le tedaj, če bodo v njih živele vse one rastlinske in živalske vrste, ki po naravnem razvoju vanj spadajo.

Jože Filej

KDAJ BODO OZDRAVELA POBOČJA MEŽIŠKE DOLINE

Že nekaj desetletij nazaj, predvsem pa v zadnjem času smo bili priča velikim naravnim nesrečam v mežiški dolini. Posledice požarov izpred dveh let nazaj so že tako opustošeno vegetacijo, ki so jo počasi in

intenzivno uničevali plini in svinčeni hlapi Rudnika Mežica, še bolj prizadeli. V začetku letošnjega leta je začel obratovati filter v Žerjavu, ki preprečuje onesnaževanje ozračja s svinčnimi hlapi. Prvi rezultati delovanja te naprave so že vidni.

Po nevihti

Naše oko je bilo vajeno gledati rjava pobočja mežiške doline. Že v začetku letošnje spomladi pa smo krajani Črne, Žerjava in Mežice lahko opazili prve travice, ki so zopet po dolgih letih zeleno obarvale našo okolico. Naivno smo pričakovali, da bodo takoj ozeleli tudi naši gozdovi, čeprav vemo, kako dolgo moramo čakati in koliko truda moramo vložiti, da nam drevo zraste. Redka in slabotna drevesa bodo morala prestati še marsikatero preizkušnjo, preden se bodo ponovno okrepila. Neurja, ki se jim zdrava in močna drevesa lahko upirajo, bodo verjetno tukaj še večkrat kosila že tako neodporna drevesa.

Vemo, da je naša naloga čuvati in varovati svoj življenjski prostor, vemo tudi, da je kruh (rudarski) potreben za življenje, pa čeprav je »svinčen«, ne moremo pa se boriti proti naravnim katastrofam, ki jih lahko vedno pričakujemo.

Ida Robnik

OBRAVNAVALI IN SKLEPALI SO

med 20. junijem in
20. avgustom 1978

TOZD GOZDARSTVO SLOVENJ GRADEC

**Dne 23. junija 1978 — zbor
delavcev**

— obravnavali so samoupravni sporazum o dopolnitvi samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD in skupno porabo ter samoupravni sporazum o spremembah samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu,

— obravnavali in potrdili so samoupravni sporazum o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o združevanju v SIS za železniški in luški promet SRS ter za podpisnika pooblastili direktorja TOZD,

— seznanjeni so bili z rezultati 5-mesečnega poslovanja temeljne organizacije,

— sprejeli so anekse k samoupravnim sporazumom o temeljnih planov SIS za leto 1978,

— pristopili so k samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi občinske skupnosti za zaposlovanje Velenje.

**Dne 31. julija 1978 — zbor
delavcev**

— obravnavali in potrdili so periodični obračun temeljne organizacije za I. polletje 1978,

— obravnavali so samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v TOZD,

— pristopili so k samoupravnemu sporazumu o poslovnem sodelovanju na družbeno-ekonomskih osnovah skupnega prihodka in za podpisnika pooblastili glavnega direktorja delovne organizacije.

Dne 31. julija 1978 — delavski svet

— potrdili so periodični obračun temeljne organizacije za I. polletje 1978,

— sprejeli so poročilo komisije za izvedbo referendumov za sprejem samoupravnega sporazuma o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD in skupno porabo.

TOZD GOZDARSTVO MISLINJA

Dne 19. 6. 1978 — delavski svet

— razpisali so referendum za sprejem samoupravnega

sporazuma o dopolnitvi samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD in skupno porabo,

— potrdili so samoupravni sporazum o ustanovitvi Temeljne skupnosti za železniški in luški promet Prometnega središča Maribor.

**Dne 26. junija 1978 — zbor
delavcev**

— obravnavali so poročilo o izvršitvi plana temeljne organizacije v prvih petih mesecih 1978,

— obravnavali in potrdili so samoupravni sporazum o združitvi v interno banko, samoupravni sporazum o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu, samoupravni sporazum o ustanovitvi občinske skupnosti za zaposlovanje, samoupravni sporazum o ustanovitvi medobčinske skupnosti za zaposlovanje Velenje, anekse k samoupravnim sporazumom o temeljnih planov SIS za leto 1978, samoupravni sporazum o združevanju dela sredstev stanovanjskega prispevka za finansiranje izgradnje omrežja komunalnih objektov in naprav primarnega in sekundarnega pomena v okviru družbeno usmerjene graditve stanovanj v občini Slovenj Gradec in aneks k samoupravnemu sporazumu o izločanju sredstev v sklad skupne porabe in namenskem združevanju za obdobje 1977 do 1980,

— obravnavali so samoupravni sporazum o dopolnitvi samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD in skupno porabo.

Dne 20. julija 1978 — delavski svet

— obravnavali in potrdili so periodični obračun temeljne organizacije za I. polletje 1978,

— razpisali so referendum za sprejem samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v TOZD.

**Dne 28. julija 1978 — zbor
delavcev**

— obravnavali so samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v TOZD,

— sprejeli so samoupravni sporazum o poslovnem sodelovanju na družbeno-ekonomskih osnovah skupnega prihodka ter za podpisnika pooblastili glavnega direktorja Lesne,

— potrdili so periodični obračun temeljne organizacije za I. polletje 1978.

TOZD GOZDARSTVO RADLJE

Dne 6. julija 1978 — delavski svet

— seznanjeni so bili s poslovanjem temeljne organiza-

cije v prvih petih mesecih 1978,

— potrdili so zapisnik inventurne komisije za popis obveznosti in terjatev ter skupnih sredstev delovne organizacije Lesne,

— pristopili so k samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi občinske skupnosti in medobčinske skupnosti za zaposlovanje Velenje,

— potrdili so predlog delitve denarnega premoženja med temeljnimi organizacijami ob otvoritvi ZR.

TOK — GOZDARSTVO RADLJE

**Dne 31. julija 1978 — zbor
delavcev**

— obravnavali in potrdili so periodični obračun temeljne organizacije za I. polletje 1978.

TOZD ŽAGA MISLINJA

**Dne 22. junija 1978 — zbor
delavcev**

— obravnavali in potrdili so samoupravni sporazum o ustanovitvi temeljne skupnosti za železniški in luški promet prometnega središča Maribor in samoupravni sporazum o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma SIS za železniški in luški promet SRS ter za podpisnika obeh samoupravnih sporazumov pooblastili direktorja TOZD,

— pristopili so k samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi občinske skupnosti in medobčinske skupnosti za zaposlovanje ter za podpisnika pooblastili direktorja TOZD,

— sprejeli so samoupravni sporazum o združitvi v interno banko,

— sprejeli so samoupravni sporazum o izločanju in združevanju sredstev stanovanjskega prispevka za finansiranje izgradnje omrežja komunalnih objektov,

— razpisali so referendum za sprejem samoupravnega sporazuma o dopolnitvi samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD in skupno porabo.

**Dne 31. julija 1978 — zbor
delavcev**

— razpisali so referendum za sprejem samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v TOZD,

— obravnavali in potrdili so periodični obračun temeljne organizacije za I. polletje 1978.

Dne 3. avgusta 1978 — delavski svet

— seznanjeni so bili s poslovanjem temeljne organizacije v mesecu juliju 1978,

— obravnavali so predlog združevanja sredstev za skupno rekreacijo in športna tekmovanja za leto 1978 ter ga potrdili.

(Nadaljevanje na 8. strani)

INVALIDI PREBERITE

Od 1. julija dalje nekatere TOZD same obračunavajo razliko v osebnem dohodku svojim invalidnim delavcem.

Naši invalidni delavci že več časa izražajo željo, da bi razliko v osebnem dohodku prejeli ob izplačilu pri blagajni v svoji TOZD. Utemeljevali so:

— da tako obračunavajo in izplačujejo razlike tudi v rudniku Mežica in železarni Ravne.

— Da bi skupno dobili svoje prejemke (osebni dohodek in nadomestilo).

— Da bi imeli pregled nad vsemi svojimi prejemki, ker jim služijo kot osnova za izračun pokojnine, da bi vse informacije v zvezi s tem dobivali v svoji TOZD.

— Da so si s svojim delom vendar toliko zaslužili, da jim v TOZD izkažejo pozornost in jim ustrežemo.

V TOZD:

- Gozdarstvo Črna,
- Gozdarstvo Radlje,
- Gozdarstvo Slovenj Gradec,
- Obrat za kooperacijo Ravne,
- Obrat za kooperacijo Radlje,
- Obrat za kooperacijo Slovenj Gradec in
- Delovni skupnosti skupnih služb

so se odločili in že s 1. julijem letos začeli sami obračunavati in izplačevati razlike osebnega dohodka svojim invalidom. Seveda znesek razlik takoj refundirajo strokovni službi skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Izjema je TOZD gozdarstvo Mislinja, ki že več kot eno leto sama obračunava razlike v osebnem dohodku svojim invalidom.

Mislím, da so invalidi pravilno utemeljevali takšen način obračunavanja razlik oziroma nadomestil. Prednost je v tem, da delavec res dobi vse svoje prejemke na plačilni dan v eni plačilni kuverti, ima pregled nad prejemki in dobi vse informacije v svoji TOZD.

Invalidni delavci v teh TOZD se za izkazano pozornost zahvaljujejo. Ostalim TOZD priporočamo, da o tem razmišljajo, razpravljajo, sklepajo in imajo pri tem v vidu prístni interes svojih delavcev invalidov.

Jurij Šumečnik

(Nadaljevanje s 7. strani)

TOZD ŽAGA VUHRED

Dne 28. julija 1978 — zbor delavcev

— obravnavali in potrdili so periodični obračun temeljne organizacije za I. polletje 1978.

— seznanjeni so bili s poslovanjem ostalih temeljnih organizacij v sestavi Lesne.

Dne 3. avgusta 1978 — delavski svet

— seznanjeni so bili s poslovanjem temeljne organizacije v mesecu juliju 1978.

— razpisali so referendum za sprejem samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v TOZD.

TOZD ŽAGA MUŠENIK

Dne 24. julija 1978 — delavski svet

— seznanjeni so bili s poslovanjem temeljne organizacije v mesecu juniju 1978.

— obračunavali in potrdili so samoupravni sporazum o izločanju sredstev v sklade skupne porabe in namenskem združevanju sredstev za obdobje 1977—1980 ter samoupravni sporazum o ustanovitvi SIS za telesno kulturo v občini Ravne na Koroškem.

— razpisali so referendum za sprejem samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v TOZD.

Dne 1. avgusta 1978 — zbor delavcev

— obravnavali in potrdili so periodični obračun temeljne organizacije za I. polletje 1978.

— obravnavali so samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v TOZD in samoupravni sporazum o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu.

— obravnavali in potrdili so samoupravni sporazum o združitvi v interno banko.

TOZD ŽAGA OTIŠKI VRH

Dne 25. junija 1978 — delavski svet

— potrdili so zapisnik inventurne komisije za popis obveznosti in terjatev ter skupnih sredstev delovne organizacije Lesne.

Dne 3. julija 1978 — delavski svet

— seznanjeni so bili s poslovanjem temeljne organizacije v mesecu juniju 1978.

TOZD TIP OTIŠKI VRH

Dne 4. avgusta 1978 — delavski svet

— obravnavali in potrdili so poročilo o proizvodnji temeljne organizacije v mesecu juniju in juliju ter plan proizvodnje za mesec avgust 1978.

— sprejeli so poročilo komisije za izvedbo referenduma za sprejem Statuta temeljne organizacije in samoupravnega sporazuma o dopolnitvi samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sred-

stev za OD in skupno porabo ter ugotovili, da sta bila sprejeta,

— obravnavali so samoupravni sporazum o ustanovitvi občinske skupnosti za zaposlovanje in samoupravni sporazum o ustanovitvi Medobčinske skupnosti za zaposlovanje Velenje,

— obravnavali so periodični obračun temeljne organizacije za I. polletje 1978.

— potrdili so poročilo o dokončanju investicije oplemenitvenja II,

— obravnavali so SS o združevanju dela delavcev v TOZD.

— potrdili so predlog združevanja sredstev za rekreacijo in športna tekmovanja v letu 1978.

TOZD TOVARNA POHISTVA PAMEČE

Dne 27. 6. 1978 — delavski svet

— sklepali so o najetju kredita za rekonstrukcijo, modernizacijo in razširitev proizvodnje furniranega stavbnega pohištva v temeljni organizaciji.

TOZD TOVARNA OKEN PODVELKA

Dne 28. 6. 1978 — delavski svet

— potrdili so zapisnik inventurne komisije za popis terjatev in obveznosti ter skupnih sredstev delovne organizacije Lesne.

— obravnavali in potrdili so samoupravni sporazum o minimalnih standardih za življenjske in kulturne razmere delavcev.

— obravnavali in potrdili so samoupravni sporazum o merilih, pogojih, načinih in postopkih za doseg dogovorjenega obsega uvoza blaga in storitev ter odmero deviz za leto 1978.

— obravnavali in potrdili so samoupravni sporazum o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o združevanju v SIS za železniški in luški promet SRS.

— obravnavali in potrdili so samoupravni sporazum o ustanovitvi občinske skupnosti za zaposlovanje in samoupravni sporazum o ustanovitvi medobčinske skupnosti za zaposlovanje Velenje.

Dne 28. 7. 1978 — zbor delavcev

— obravnavali in potrdili so periodični obračun temeljne organizacije za I. polletje 1978.

— obravnavali in potrdili so samoupravni sporazum o združitvi v interno banko.

— obravnavali so samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v TOZD.

Dne 28. 7. 1978 — delavski svet

— razpisali so referendum za sprejem samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v TOZD.

— obravnavali so periodični obračun temeljne organizacije za I. polletje 1978.

TOK — GOZDARSTVO SLOVENJ GRADEC

Dne 9. 8. 1978 — zbor delegatov

— obravnavali in potrdili so periodični obračun temeljne organizacije za I. polletje 1978.

— pristopili so k samoupravnemu sporazumu o poslovnem sodelovanju na družbe-

noekonomskih osnovah skupnega prihodka, k samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi občinske in medobčinske skupnosti za zaposlovanje Velenje in k samoupravnemu sporazumu o merilih, pogojih, načinih in postopkih za doseg dogovorjenega obsega uvoza blaga in storitev ter odmero deviz za leto 1978.

Ljuba Marzel

NOVICE IN DOGODKI V NAŠIH TOZD

TEDEN GOZDOV V TOZD GOZDARSTVO SLOVENJ GRADEC

Pri štetju macesna, ki so ga poškodovali mufloni

...hkrati tudi pridobivamo les

so kot zadnje ugotovili učenci osnovne šole Podgorje, na gozdarskem dnevu, ki je bil organiziran v gozdovih v okolici Vodriža. Gozd jim v glavnem pomeni prijetno zatočišče, polno neodkritih neznanj v tleh, v krošnjah, v zraku, v vodi ter v družbi plahih divjadi ter znanih in nezanih drobnih živih bitij. Pomeni jim življenje, gibanje in stalno spreminjanje. Je takšen, kot so oni sami — živ ter hvaležen objekt nege.

Ni nas bilo veliko, ko smo se 19. maja zbrali pri grajskih ruševinah na Vodrižu pri Smiklavžu, komaj 25 z gozdarji in ravnateljem osnovne šole Podgorje. Izjemen, sončen majski dan v skrivnostnem gozdnatem okolju ruševin viteškega gradu Vodriž, je učencem vzbujal domišljijo in prešerno razigranost. Igraje so očistili steze na poti, ki poteka mimo ruševin, kontrolirali zasedbo ptičjih valilnic, občudovali plavilo grajskih spominčic itd. Podzavestno je stekel pogovor o življenju v gozdu ter o delu tistih, ki delajo v gozdu. Pogozdovani nismo, saj se gozd pomlajuje sam, če mu ne motimo življenjskega ritma.

Vsiti in spoznanja iz mladih let ostanejo dolgo v spominu, tudi Podgorskim osnovnošolcem, ki se niso odločili za gozdarske poklice.

2. junija pa so imeli gozdarski dan višji razredi osnovne šole Razbor. Zopet nas je bilo le 25, saj ima sončna hribovska vasica le malo šolskih otrok. Vse ostalo je zbežalo v megleno dolino v industrijo. Vsi učenci so navajeni gozda, saj so otroci kmetov in gozdnih delavcev, torej jim gozd pomeni tudi delo in dohodek. Jim ga kdo odreka ali odvzema? Morda?

In odpeljali smo se po hudourniškem Kaštelu v Plešivec in naprej proti Kopi in Planam. Malo smo očistili romarsko pot proti Uršlji gori, zaščitili in očistili najvišji studenec na Kopi, nato pa preštevali odščipnjene vršičke in poganjke na sadikah macesna, javorja, jelše itd. Rezultati so bili porazni! In kdo je kriv, smo se spraševali?

— Mufloni direktno, indirektno pa...?

O tem se že dolgo sprašujejo gozdarji in zapisujejo ugotovitve v gozdarsko kroniko, samoupravni interesni skupnosti in družbi pa prepuščajo odločitev in rešitev problemov.

Izmed gozdarskih TOZD Lesne je TOZD gozdarstvo Slovenj Gradec najmanjši. Tudi število šolske mladine, ki se v okviru tedna gozdov udeležijo mladinskih akcij v gozdu je majhno. Toda gozdarji in učenci področnih osnovnih šol Podgorje in Razbor skušamo spoznavati življenje in delo, ter probleme v gozdni biocenozi. Zato so te akcije vedno aktualne in uspešne za gozdarje in mladino.

Vida Vrhnjak

V mesecu avgustu so čuvarji naših meja počastili svoj praznik. Ob tej priložnosti so mladi iz delovne organizacije LESNE obiskali vse karavle dravogradskega garnizona. S tem so ponovno učvrstili vez med pripadniki obmejne cnote JLA Dravograd in mladimi iz LESNE.

OBISKALI SMO GRANIČARJE

Tovarna ivernih plošč iz Otiškega vrha je bila vodja skupine predstavnikov naslednjih TOZD in ustanov: Žaga Otiški vrh, Imont, Monter, Petrol, Elektrarna, SDK, Kograd — Koroški zidarji, ki so obiskali karavlo na Libeličah ob dnevu graničarjev 15. avgusta.

Obiskali smo garnizon Dravograd, kjer smo se srečali z njihovimi predstavniki. Nadalje smo nadaljevali pot na karavlo v Libeliče, kjer smo imeli osrednjo svečanost ob dnevu graničarjev. Srečanje z njimi je bilo nad vse prijetno. Poskusili smo se na športnem polju (odbojka, šah, namizni tenis). Dekleta pa so z vojaki zaplesala. Vojaki so nam pripravili presenečenje, saj so nas pogostili z vojaškim pajslem. V tem srečanju smo spoznali življenje vojakov graničarjev, ki budno varujejo

naše ozemlje, ozemlje, na katerem mi svobodno, nemoteno živimo in ustvarjamo za naš skupni, lepši jutrišnji dan.

Dogovorili smo se, da to srečanje ni zadnje. Zopet se bomo sestali 22. decembra na dan JLA. Ko smo se vračali s karavle smo bili bogatejši za spoznanje, saj smo spoznali varuhe naših pridobitev in borce za naš mirni jutrišnji dan.

Prav gotovo pa bi lahko tudi mi v delovnih organizacijah povabili te graničarje v naše TOZD in ustanove, kjer bi jim pokazali našo proizvodnjo in dosežke, tako bi jih tudi mi obogatili s spoznanjem več, da se bodo vračali v svoje rojstne kraje širom Jugoslavije z mislijo: »Varoval sem lepe Koroške planine, spoznal ljudi ob njih in njihovo industrijo in še se bom vrnil med njih«.

Slavko Bežan

Pomerili smo se na športnem polju

NOVOSTI V MEDZALOŽNIŠKI ZBIRKI ŽEPNE KNJIGE

Na 250 prodajnih mestih v Sloveniji, v samopostrežnicah, kioskih in seveda knjigarnah, čakajo ljubitelje branja nove knjige iz zbirke ZEPNA KNJIGA.

Decembra lani je izšlo v tej zbirki 12 knjig v moderni opremi in vezavi. Hitro so si pridobile številne prijatelje in v tistih trgovinah, kjer jih niso skrili v kak kot, so nekateri najbolj priljubljeni naslovi kmalu pošli.

Letos izhajajo knjige v tej zbirki postopoma, doslej jih je izšlo osem, tik pred izidom je deveta, VOJNA ZVEZD, po kateri je bil posnet najuspešnejši znanstveno fantastični film vseh časov — knjiga bo prišla v prodajo ob istem času, ko se bo v naših kinematografih začel vrtni film.

Pred tem pa so že izšle knjige:

SATTLER: Bitka na Neretvi — pričevanje o najbolj krvavi bitki jugoslovan-
skih partizanov.

ZORMAN: Draga moja Iza — sodobni roman domačega avtorja

PRIKRIL: Pekel na Pacifiku — boji med mornaricama ZDA in Japonske v dru-
gi svetovni vojni

WERTHEIMER: Kleopatra — kraljica, ljubinka in pustolovka na prestolu
egipčanskih faraonov

SEGAL: Ljubezenska zgodba — svetovni bestseller, predloga znanemu filmu

KONSALIK: V omami LSD — roman o sužnjih mamih

CAPOTE: Zajtrk pri Tiffanyju — umetniško dognana sodobna povest, po ka-
teri je bil posnet znani film

KOŠIČEK: Ljubezen, spolnost, sreča — nasveti seksologa in psihologa za
življenje v dvoje

Najcenejše teh knjig so po 30,— din, večinoma se njihove cene gibljejo med
40,— in 60,— dinarjev, najboljše pa so po 90,— din. To so cene, ki dose-
gajo komaj četrtino tiste cene, ki bi jo take knjige imele v normalni trdo vezani
izdaji.

KAKO ŽIVIMO MI IN KAKO DRUGI?

Kdo lahko reče, da ni kradel, če je jedel jabolko pred lačnim otrokom. (I. Cankar)

Imamo kolikor toliko urejene stanovanjske razmere, imamo osnovne življenjske potrebe, dobro organizirano zdravstveno varstvo in zavarovanje, pokojninsko zavarovanje, razvito šolstvo, urejeno otroško varstvo.

Prepad med razvitimi in nerazvitimi deželami je velik. V obdobju od leta 1965 do leta 1975 je v skupini najbolj siromašnih dežel z 1200 milijoni prebivalcev narodni dohodek na prebivalca narastel od 130 na 150 dolarjev, v skupini razvitih dežel z 900 milijoni prebivalcev od 630 na 950 dolarjev in v skupini razvitih dežel s 700 milijoni prebivalcev od 4200 na 5100 dolarjev. Pri tem najmanj razvite dežele niso bile sposobne kriti niti svojih osnovnih življenjskih potreb po hrani, stanovanju, obleki, izobrazbi in zdravstvu. Ob sedanjem tempu

in strukturi rasti bo leta 1985 prva skupina imela 180 dolarjev na prebivalca, druga 1350 in tretja 8100.

V poročilu za leto 1976 Mednarodna banka za obnovo in razvoj prikazuje stanje najmanj razvitih dežel, ki jih je sedaj 29, s temile podatki: milijarda ljudi nima danes zdrave pitne vode in ne zdravstvene zaščite, 700 milijonov ljudi je stalno podhranjenih, 550 milijonov nepismenih, 250 milijonov nima stanovanja ne zaposlitve niti ne hodi v šolo. Medtem ko so razvite dežele leta 1972 bile udeležene v svetovnih izdatkih za izobrazbo z 89%, je na vse dežele v razvoju odpadlo samo 11%. To razmerje je v zdravstvu še slabše: 94 proti 6. Znan je podatek, da so bile dežele v razvoju udeležene v svetovni industrijski proizvodnji leta 1975 le s 7%, v znanstveno-tehnološki dejavnosti pa le z enim procentom.

Po »Teoriji in praksi« št. 5 in 6, 1978.

Jurij Šumečnik

Obeta se pomanjkanje govejega mesa v koroški regiji

ALI BODO MESNICE PRAZNE

Splošno znano je, da je prišlo v Sloveniji v zadnjem času do pomanjkanja oziroma pomanjkljive oskrbe tržišča s svežim govejim mesom. Tudi v koroški regiji se obeta, da bo prišlo do motenj pri oskrbi z govedino. Povečanje cen perutnine, svinjskega mesa in govedine je bil ukrep, ki bo pomagal le predelovalnim organizacijam, premalo pa bo stimuliral kmete živinorejce.

Da bi v regiji zagotovili enakomerno in zadovoljivo oskrbo z mesom, so se predstavniki Koroške kmetijske zadruge in predsedniki izvršnih svetov skupščin občin Ravne na Koroškem, Dravograd in Slovenj Gradec dogovorili za ukrepe, s katerimi bodo preprečili motnje v oskrbi s svežim mesom. Vzrokov za slabo oskrbo regije je prav gotovo več. Najpomembnejši, ki vsaj trenutno povzroča težave, je nenormalna cena koruze, ki je sestavni del močne krme, s katero se zelo skrajša čas pitanja govedi. Cena le-te je namreč v zadnjih mesecih poskočila kar za 50%. Kot ugotavljajo, je precej krivde tudi v zanemarjanju družbene živinoreje, ki ji posvečajo vse premalo pozornosti, v pomanjkanju prostorov skladiščenja za večje količine krmil in tudi zmrzovalnice mesa, tako da v regiji praktično ni nobene zaloge, ki bi premostila občasne težave v oskrbi tržišča.

Akcija normalne oskrbe regije poteka v dveh smereh: kratkoročna, se pravi trenutna rešitev oskrbe in dolgoročna rešitev, ki mora zagotoviti stabilnost in sigurnost kmeta živinorejca.

Za trenutno rešitev problema bi po zagotovilih predstavnikov Koroške kmetijske zadruge potrebovali 1.050.000,00 dinarjev, s katerimi bi nadomestili kmetom, ki bi dali v zakol goveda lažja od 250 kg za biko in 230 kg za telice, izgubo pravice do premije, registrirali nakup koruze in stimulirali prives in rejo okoli 2000 telet. O teh rešitvah bodo v naslednjih dneh razpravljali izvršni sveti skupščin občin regije.

Dolgoročno rešitev redne oskrbe regije z govejim mesom pa vidijo predvsem v dohodkovni povezanosti kmetov kooperantov, zadrug in prodajalnih mesa, skratka vseh partnerjev, ki sodelujejo v priraji, predelavi ter prodaji mesa in mesnih izdelkov. S postavitvijo skladišč, ki bi omogočila skladiščenje močnih krmil, z zmrzovalnico svežega mesa, ki je v planu, njena izgradnja naj bi stekla v jesenskih mesecih, ter z večjo skrbjo za družbeno živinorejo, kar so v regiji v zadnjih letih vse preveč zanemarili, bi bil problem stalne in zadostne oskrbe z mesom rešen, prav tako pa bi se kmetje z večjim zaupanjem odločali za rejo govedi, s čimer pa imajo zaradi včasih nerazumljivih dogajanj na našem tržišču, prej slabe, kakor dobre izkušnje. M. S.

Če po opravljenem zdravniškem pregledu vplačate tudi ostale zdravstvene storitve, odobravamo na vplačani znesek naslednji popust:

pri din 900	5%	pri din 1500	10%
pri din 1000	6%	pri din 2000	12%
pri din 1200	8%		

Opomba: popust ne velja za endoskopijo, za rentgenske in laboratorijske preiskave.

Doplačilo za diabetično prehrano 20 din na dan. Otroci pod 7 let. starosti imajo 30% popusta.

Zdraviliška taksa:
v glavni sezoni (julij, avgust) 4 din
v ostalih mesecih 3 din

ŠPORT IN REKREACIJA

Sodelujte aktivno v športnem parku, kjer so igrišča za tenis, namizni tenis, balinanje, mali golf, rusko keglišče, otroško igrišče ter TRIM steza. Markirane sprehajalne poti v idilično zdraviliško okolico. Plavalni bazen v hotelu Donat, linska sauna, solarij, avtomatično keglišče, garaže, športno kopališče. Gosti hotela Donat imajo kopanje v bazenu brezplačno.

Kulturne prireditve v Zdraviliški dvorani so za goste, ki imajo hotelsko izkaznico od 1. 1. do 31. 5. in od 1. 10. do 31. 12. brezplačne.

Na podlagi veljavne hotelske izkaznice so igranja v športnem parku v času od 1. 1. do 31. 5. in od 1. 9. do 31. 12. brezplačna.

PARKIRANJE

Nadzorovani parkirni prostori: hotel Donat, Pošta-Slovenski dom, Zagrebški dom, Zdraviliški dom. Ugodni pavšali za hotelske goste. Za morebitno škodo na vozilih, parkiranih izven parkirnih prostorov ne odgovarjamo.

INFORMACIJE:

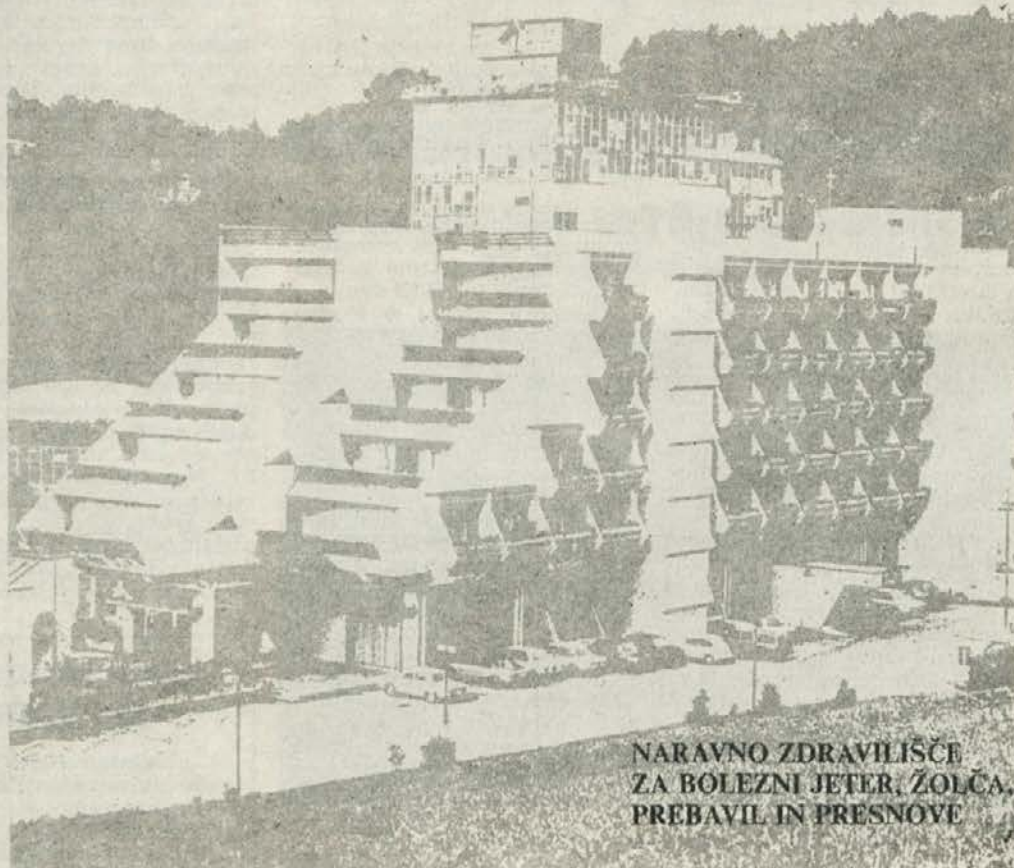
ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA
Centrala: (063) 810-010 od 6. do 14. ure
Recepcija Styria: 810-000, 810-001
Recepcija Pošta: 810-030, 810-093
Hotel Donat: 810-831, 810-820

INDIKACIJE:

bolezni jeter: zlatenica, vnetje, ciroza;
bolezni žolčnika: vnetje, žolčni kamni;
zaprtost;
Bolezni želodca, katar, rane;
bolezni presnove: sladkorna bolezen, protin;
shujševalne kure

ROGAŠKA SLATINA SLOVENIJA - JUGOSLAVIJA

CENIK
za zdraviliške storitve in
penzijske cene v letu 1978

NARAVNO ZDRAVILIŠČE
ZA BOLEZNI JETER, ŽOLČA,
PREBAVIL IN PRESNOVE

Zdravilišče Rogaska Slatina

V zadnjem času ste v sredstvih javnega obveščanja verjetno opazili serijo oglasov o našem zdravilišču in zdravilni mineralni vodi Donat Mg, ki je po bogastvu magnezija prva mineralna voda v Evropi. Namen teh oglasov ni bil samo komercialni, ampak predvsem z različni priporočili povedati kako zdravo živeti. S tem smo sledili višjim družbenim interesom. Na vsako vprašanje, ki ga boste naslovili na naslov Informativni center Donat Mg Zdravilišče Rogaska Slatina, bodo naši zdravniki specialisti odgovorili. Kupon iz oglasa pa vam lahko omogoči, da pridete k nam na zdravljenje bodisi rehabilitacijo ali pa preventivo in koristite pri tem 10% popust na penzijske usluge. Ta kupon se lahko koristi v času od 15. 10. do 20. 12. 1978. Prosimo, da se predhodno (vsaj 10 dni prej) najavite v recepciji zdravilišča.

ROGAŠKA SLATINA ponudi dnevno tržišču tisoče steklenic dveh bistveno različnih mineralnih vod:

— **DONAT Mg** zdravilna, po bogastvu magnezija (1237 miligramov na liter) brez primere v Evropi.

(Ni primerna za mešanje z vini, kajti zaradi velike količine mineralnih snovi vino postane temno.)

— **TEMPEL** namizna, prijetnega okusa, odlična za mešanje z vini in drugimi pijačami; vsebuje nadpovprečne količine magnezija (127 mg/l), kalcija in drugih koristnih mineralov.

Obe mineralni vodi iz Rogoške Slatine sta bakteriološko popolnoma čisti!

Dokazano je delovanje magnezijeve naravne mineralne vode DONAT Mg:

DONAT Mg krepi sposobnost jeter, da nevtralizirajo strupene snovi v organizmu. Pospešuje obnavljanje toksično poškodovanih jeter.

DONAT Mg pospešuje zdravljenje posledic kroničnega alkoholizma.

DONAT Mg uspešno zdravi bolezni žolčnika, kronično vnetje, atonijo in diskinezijo.

DONAT Mg zaradi bogastva magnezija pomirjujoče deluje na živčni sistem. Preventivno deluje proti krčem, ki jih povzroča pomanjkanje magnezija (spazmofilija)!

— Če vas peče zgaga (višek kisline v želodcu): popijte 2 do 3 dl DONATA Mg. Zgaga bo izginila.

— Če imate premalo kisline: popijte 2 do 3 dl DONATA Mg in ugotovili boste, da se je v vašem organizmu hitro vzpostavilo ravnotežje.

— Če imate težave s prebavo, pijte na tešče redno 3 do 8 dl DONATA Mg. Prebava se bo lepo uredila.

— Če imate preveč sladkorja v krvi: pričnite z redno kuro pitja DONATA Mg, in to: 3 dl na tešče, 1 dl pred kosilom, 1 dl pred večerjo. Ta pitna kura naj traja 5 dni. Zatem naj sledi 2-dnevna prekinitve, nato pričnite z novo kuro. Posebno priporočamo DONAT Mg tistim, pri katerih se je pojavila sladkorna bolezen v kasnejših letih (adultni diabetes) in diabetikom s preveliko težo. S pitjem DONATA Mg se sladkor občutno zmanjša.

Prepričajte se sami o uspešnem delovanju mineralne vode DONAT Mg!

Obiščite ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA!

Bolje preprečiti kakor zdraviti!

Mnogi so šele ob bivanju v Rogoški Slatini odkrili pravo vrednost rogaških vod DONATA Mg in TEMPLA. Vrsta

zdravnikov-specialistov v zdravilišču ima na razpolago sodobne diagnostične aparate.

Pitje DONATA Mg ne koristi samo bolnikom, temveč tudi zdravim ljudem.

Nikoli ne moremo natančno vedeti, koliko in katerega elementa primanjkuje organizmu.

Zato vsakemu Jugoslovancu priporočamo: kozarec DONATA Mg dnevno.

Pišite nam!

Če želite podrobnejša navodila ali nasvete, nam pišite na naslov:

ZDRAVILIŠČE
ROGAŠKA SLATINA
INFORMATIVNI CENTER
DONAT Mg
63250 ROGAŠKA SLATINA

Vaše pismo bodo pozorno proučili in nanj odgovorili naši zdravniki specialisti.

Priloženi kupon vam omogoča koriščenje 10 odst. popusta na penzijske cene v našem zdravilišču v času od 15. 10. do 20. 12. 1978.

Saitl Tone

V SLOVO TONETU SAILTU

Nas Tone se je za vedno poslovil od sodelavcev, prijateljev in lovcev v najlepšem letnem času, ko se v naravi dogaja veliko lepega in zanimivega, vsakodnevno se porajajo nova življenja, srnjaki markirajo svoje teritorije in se pripravljajo za novo spočetja. Ti pa tako klen in se vitalen, si moral kloniti zahrbtni bolezn, ki te je zadnji čas krčevito objemala, omahnil si in tiho in mirno odšel v 67. letu starosti.

Tone je bil rojen 1911. leta v Mislinju, visoko na Pohorju, med zelenimi gozdovi, v revni holcarski družini, kjer je rasel ob očetovi in materini ljubezni. Ze tu je začel spoznavati divjad, gozd in vse lepote narave. Prav tako je spoznaval življenje, krivico in težko delo, ki ga je spremljala sreča in trpljenje. Kmalu je občutil grenkobo življenja. Ze kot majhen otrok je izgubil mater, v času, ko je bil njene pomoči najbolj potreben. Vse to je bridka resnica iz časa velikega pomanjkanja, ko so za delo morali prijeti vsi otroci, da je bilo hrane za veliko

lačnih ust. Takrat otroci niso poznali gesla »lepo je v naši domovini biti mlad«, takrat otroci niso poznali igrac in ne šol.

Leta 1938 se je poročil z ženo Marijo, ki mu je rodila petero otrok, za katere sta v sreči živela in delala. Vso to družinsko srečo je okrnila druga svetovna vojna. Preselil se je z družino v Josipdol, kmalu zapustil družino ter se odzval klicu domovine. Odšel je v partizane. Očeta so fašisti odpeljali v zapor in naprej v Dachau, od koder se ni več vrnil. Ze z dvajsetimi leti je začel redno delo v gozdu. Kmalu je doumel, kako neboljen je človek, kadar pade med kolesa suženjstva in fašizma. Ni podlegel vplivom. Hotel je biti svoboden kot je samota divjine. V gozdu je delal in živel, zato sta gozd in divjad bila z njim tako tesno povezana, da sta mu le ta dva pomečila življenje.

Po vojni se je preselil v Vuhred, kjer je kmalu izgubil ženo, neboljeni otroci pa mamo. Nastala je družinska vrzel. Otroci so se razšli k sorodnikom in v zavod, on pa je nadaljeval z delom, saj se je zavedal, da delavcu v življenju ni nič poklonjeno. Vse je treba plačati tako ali drugače.

Po vojni je delal kot logar pri Kmetijski zadrugi in gozdarskem obratu Radlje, vse do upokojitve leta 1963. Zaupane delovne naloge je vestno in vzorno opravljal, zato je bil tudi spoštovan med delavci, kmeti in lovci.

Z bogatimi izkušnjami, humanostjo in dolgotrajnim sodelovanjem si nam pustil mnogo lepega in koristnega. Ta čas, katerega smo preživeli skupaj v kolektivu, naravi in med divjadjo, ne bo pozabljen.

Nasmejan in vedno vesel — prav takšen nam boš ostal v spominu in z njim bolečina.

Martin KRANJC

Ternik Franc

V SLOVO FRANCU TERNIKU

V velikem številu smo se dne 2. 5. 1978 v Vuhredu poslovili od našega dolgoletnega sodelavca Franca Ternika. Vse življenje je opravljal pomembna dela v lesnem skladišču pri KZ in gozdarstvu — Obratu za kooperacijo Radlje. Vso znanje in vrline o lesni stroki si je pridobil že v rani mladosti pri svojem očetu, za katerega je dolga leta opravljal lesno trgovino v Osijeku. Les, ki ga je praktično spremljal od zibelke do groba, ga je tako tesno navezal nase, da brez njega zanj ni bilo življenja. Zanj sta bila samo dva svetova: dom in les. Še po upokojitvi smo ga vsa leta srečevali v lesnem skladišču na Žagi Vuhred. V kolektivu in med kmeti je bil cenjena in spoštovana osebnost.

Globoko v spominu pa mi bodo ostali dnevi, ki smo jih skupaj preživeli pred kratkim ob našem morju, s teboj in ženo. Občudoval sem vajino vitalnost, takrat nismo poznali krute usode, ki je za stala ob strani in kmalu pokazala svojo neustavljivo moč. Oba vaju je v zadnjih dveh letih zakrila gomila. Ne boš več občudoval zahajajočega sonca, ki je ogrevalo deske in prinašalo vonj po dišeči smoli, le žarki se bodo dotikali tvoje gomile, ki bo ostala v spominu, z njo pa žalost in praznina.

Kranjc Martin

Medved Avgust

V SPOMIN AVGUSTU!

Dne 22. 7. 1978 nas je v enainpetdesetem letu starosti za vedno zapustil naš sodelavec in podpoveljnik prostovoljnega gasilskega društva IGP Pameče Medved Avgust. Ni še bilo konec našega praznika Dneva vstaje, nismo še sneli prazničnih zastav, že nas je prizadela žalostna vest, zaplapolala je črna zastava in ob začetku novega delovnega tedna naš sodelavec Gustl ni več prišel na delo v našo kotlovnico, kjer je nazadnje delal kot kurjak.

Dne 26. 3. 1956 je prišel v naš kolektiv in od takrat pa do danes je delal razna odgovorna delovna opravila, bil vključen v razne družbeno-politične organizacije in opravljal funkcije v organih samoupravljanja in povsod tam, kjer je lahko z delom doprinesel svoj delež. Takoj po prihodu v kolektiv je tudi že kot podčastnik vstopil v naše prostovoljno gasilsko društvo IGP Pameče in kot podpoveljnik vodil razne funkcijske dolžnosti, vzgojil mnogo mladega kadra in sodeloval na raznih tekmovanjih, zdaj pa je naše orodišče ostalo brez dobrega gospodarja.

Prezgodnja smrt ga je odgnala iz naše sredine, vendar ne bo pozabljen. Spomin nanj in na njegovo delo bo ostal med nami.

KOLEKTIV TOZD TOVARNE POHISTVA PAMEČE

CENIK 1978 (v din)

Table with columns for HOTELI, Obdobje, CENE ZA SOBE, and CENE ZA POLNI PENZION. Rows include various hotels like RESTAVRACIJA IN HOTEL DONAT A-Kat., RESTAVRACIJA SLOVENSKI DOM, RESTAVRACIJA ZDRAVILSKI DOM, RESTAVRACIJA SOČA, RESTAVRACIJA POŠTA, and RESTAVRACIJA BOHOR.

Nova moderna diagnostična oddelka za podrobno odkrivanje obolenj probavnega traka s pomočjo endoskopije-gastroskopije, rektoskopije in vsestranske rentgenske preiskave. Oddelek za akupunkturo in avrikloterapijo.

Table listing medical services and prices: SPECIALISTIČNI PREGLED, SPLOŠNI ZDRAVNIŠKI PREGLED, OBISK DEŽURNEGA ZDRAVNIKA V HOTELU, OBISK MEDICINSKE SESTRE V HOTELU, KARTE ZA PITNO KURO, KOPELI, ELEKTROTHERAPIJA, and POPUSTI.

Navedena penzijske cene veljajo pri bivanju najmanj 3 dni. Člani jugoslovanskih družbenih organizacij imajo na penzijske cene 10% popusta.

Janez Balazič

**BRIDKO JE BILO SLOVO
OD JANEZA**

Poslovlili smo se delavci LESNE iz Slovenj Gradca od svojega sodelavca Janeza Balaziča. Koncem avgusta letos bi bilo 22 let odkar je Janez v Malem Brebrovniku zagledal svetlobo življenja.

K nam v Slovenj Gradec je prišel pred sedmimi leti, ko se je vpisal v šolo za gozdarje v Radljah. Svojo življenjsko delo je začel opravljati v pohorskih in koroških gozdovih. Prvi razred te šole je tudi uspešno končal, vendar ga je kasneje izdalo zdravje. Priljubljen med sololci in učitelji, skromen in poslušen, se je moral od svoje šole posloviti. Zaposlil se je pri naši službi za urejanje gozdov ter pozneje pri gradbenem obratu.

Da bi našel sebi najbolj primerno delo, je lani končal v Slovenj Gradcu tečaj za strojepisje in se nato zaposlil pri našem sektorju za avtomatsko obdelavo podatkov. Tako v teoriji kot v praksi se je na tem delovnem mestu zelo dobro obnesel. Pa je želel ostati, vendar se mu je na pragu letošnjega poletja in na začetku svojega poletja naenkrat izteklo življenje. Skromen in priden kot je bil naš Janez vseskozi, si je znal prisvojiti visoko cenjeno človeško vrline — vztrajnost. Vztrajal je na svoji poti do zadanega si cilja. Zdal, ko ga je dosegel, so mu ugasnile mlade moči.

Mlad je odšel z doma in mlad se je moral vrniti v svoj sončni rodni Miklavž pri Ormožu. Hudo nam je, nam tvojim sodelavcem in prijateljem, da si nas moral tako kmalu zapustiti. Veliko bi še lahko postorili pri nas skupnega in dobrega, pa se ti je tako mlademu ustavil čas.

Delavci LESNE se ti za tvoja dela pri nas iskreno zahvaljujejo. Tvojim staršem, bratom in sestram, starijim staršem in sorodnikom pa izrekamo iskreno sožalje.

ANDREJ SERTEL

Založnik Jože

UMRL JE ZALOŽNIK JOŽE

22. avgusta 1978 se je v Bolnišnici Slovenj Gradec za vedno poslovil od nas naš dolgoletni delavec, sedaj upokojenec Jože Založnik. Spremljali smo ga do odprtega groba v Sentilju pri Mislinju, tu smo ga po neizprosnih zakonih presnavljanja vrnili rodni zemlji. Moč naše navezanosti in prijateljstva pač ne more premagati moči smrti.

Rojen je bil tretjega marca 1894 v Mislinju. Tudi njegov oče si je služil kruh v gozdu. Za pred prvo svetovno vojno je začel delati v gozdovih, kot »holcar«. Poznan je bil, kot izredno dober mojster za nego orodja gozdnih delavcev. V gozdovih je delal, kot sekač polnih 43 let, to zmorejo le izredne »grče«, ki jih oplemeniti ljubezen do gozda in dela.

Prva svetovna vojna ga je zajela takoj na začetku, na bojiščih je dal svoj krvni davek, desno roko mu je zdrobilo v kometu, ostala mu je negibljiva, v stegnjenem položaju in nekoliko krajša. Trdna volja in klen značaj človeka mislinjskih hribov sta premagala to oviro. Vse postavljene norme gozdnim delavcem je vključil v invalidnosti vedno izpolnjeval, že priletel je pri delu šel v korak z mladimi, zdravimi. Delo zanj ni bilo nadloga, breme, bilo je del njegovega, vedno in z zadovoljstvom ga je opravljal.

Pred dobrimi 20-letji je odšel v redni pokoj. V drugi svetovni vojni mu je sin Ljudvik padel v boju za svobodo.

Z ženo Amalijo je delil dobre in hude čase, med delovno dobo in v pokoju. Dvanajst otrok se jima je rodilo, le eden se je odločil za gozdove, postal je sekač.

Jožeta bomo ohranili v najlepšem spominu. Vdovi Amaliji, otrokom, ostalim sorodnikom, prijateljem in znancem izrekamo delavci gozdarstva in lesne industrije iskreno sožalje.

J. S.

Glasilno VIHARNIK izdaja organizacija združenega dela LESNA Slovenj Gradec, gozdarstvo in lesna industrija, n. sol. o.

Ureja uredniški odbor: Vida Vrhnjak, Jože Filej, Tone Modic, Ludvik Kotnik, Jože Gosak, Marija Krautberger, Oto Čegovnik, Hedvika Janše, Jurij Sumečnik, Andrej Sertel, Marjan Čuješ, Maks Nabernik.

Glavni urednik: Andrej Sertel
Odgovorni urednik: Ida Robnik
Tehnični urednik: Bruno Znidaršič
Naklada: 4600 izvodov.
Klišeji in tisk: CGP Mariborski tisk, TOZD Tiskarna, Tržaška cesta 14, 62000 Maribor, 1978.

V SLOGI JE MOČ IN USPEH

Vsem sodelavcem TOZD gozdarstva Slovenj Gradec se najlepše zahvalujemo za finančno, moralno in delovno pomoč pri elektrifikaciji Molakove in Krivonogove domačije. Električna luč je prvič posvetila na Titov rojstni dan.

Novi potrošniki električne energije

**Bratje podajmo
si roke**

Dokumenti kongresov ZK govore o nalogah članov Zveze komunistov. Med ostalimi je močno izpostavljeno področje mednarodnih odnosov. Čeprav je Jugoslavija na področju mednarodnih odnosov med najaktivnejšimi državami in tudi začetnica in pobudnica gibanja neuvršenih, je še veliko nalog, ki čakajo članstvo. Za koroško regijo je predvsem zanimivo in v ospredju sodelovanje z našo manjšino na avstrijskem Koroškem.

Prav o tej obliki sodelovanja so razpravljali tudi na zadnji seji komisije za mednarodne odnose pri Medobčinskem svetu ZKS za Koroško. Splošna ugotovitev je, da je veliko možnosti in še več različnih oblik, ki pa jih je treba poiskati in razviti v stalno in organizirano akcijo, katere nosilci morajo postati občinske konference SZDL.

Trdimo lahko, da tudi dosedanje sodelovanje regije z zamejci ni bilo tako slabo. Vendar je bila napaka v tem, da so se stiki vse preveč navezovali preko različnih skupnosti, pri čemer so bili vse premalo udeleženi izvajalci sodelovanja. Naloga za bodoče sodelovanje je v iskanju takih oblik, ki bodo k sodelovanju pritegnile čim širši krog udeležencev — od društev, šol in različnih institucij — pri čemer mora biti nastop organiziran in z jasno začrtanim ciljem in vsebino. Dosedanje sodelovanje ni bilo, vsaj v regiji ne, malo. Povedati pa je potrebno, da smo vse premalo znali povdarjati in javnosti povedati, kje in s kom sodelujemo.

V čem je pravzaprav bistvo sodelovanja. Predvsem je v ospredju cilj in naloga dajanja moralne in politične podpore boju slovenskih rojakov v Avstriji. Podpore v boju proti nasilni asimilaciji, ki jo izvajajo avstrijske oblasti. Nenavsezadnje pa gre za materialno podporo, ki jo lahko nudimo Slovincem. Znano je namreč, to vedo predvsem naši cariniki, da zelo radi nosimo svoj dinar v Avstrijo. V tem sicer ni ničesar slabega, saj gre za maloobmejno sodelovanje, slabo pa je v tem, da pogosto nevedno, komu dajemo ta naš dinar. Morda tudi tistim, ki pomagajo koroškim »bratiteljem«!

To pisanje lahko zaključimo z ugotovitvijo, da je veliko oblik in načinov sodelovanja — potrebna pa je iniciativa in organiziran ter koordiniran pristop. Prav gotovo je bila seja komisije za mednarodne odnose pri medobčinskem svetu ZKS za Koroško prvi korak k organiziranemu pristopu maloobmejnega sodelovanja.

Mitja Schöndorfer

POJASNILO

V julijski številki VIHARNIKA smo na prvi strani objavili sliko s proslave 30-letnice obstoja našega podjetja. V besedilu pod naslovom TRIDESET LET LESNE smo tudi na kratko poročali o proslavi. Povedali smo, da bo jubilejna številka VIHARNIKA izšla septembra. Pri urejanju pa se je izoblikovalo mnenje, da naj bo čimbolj kvalitetna, da bo iz nje viden tudi kronološki in družbeno-ekonomski razvoj podjetja. Zaradi tega smo izid jubilejne številke VIHARNIKA odložili in jo pričakujte za dan republike.

To pojasnilo dajemo zato, da bi se še kdo vključil in pomagal pri zbiranju gradiva, še posebej pa zato, ker je naslovna stran julijskega VIHARNIKA nekatero zavedla in so mislili, da smo tako na kratko odpravili jubilejno številko VIHARNIKA.

Prosimo za razumevanje in sodelovanje!

UREDNIŠTVO